

Klimat- och näringslivsdepartementet
Magnus Blümer
Energienheten
103 33 Stockholm

Stockholm
2023-08-22

Vår referens
Jennie Albinsson

Dnr
KN2023/03617

Remissyttrande av promemorian Sänkning av reduktionsplikten för bensin och diesel

Företagarna har beretts möjlighet att avge remissyttrande om den angivna promemorian. Här följer våra synpunkter.

Sammanfattning

I promemorian föreslås att reduktionsplikten sänks till sex procent för åren 2024–2026. Förändringen föreslås träda i kraft 1 januari 2024.

Under 2027–2030 föreslås att reduktionsplikten slopas; emellertid ska regeringen återkomma till riksdagen om reduktionsnivåer för 2027–2030.

Reduktionsplikten presenterades av regeringen i mars 2017 som en reform för ”bränslebyte”. Syftet med reformen var att minska växthusgasutsläppen från drivmedel genom att tvinga drivmedelsleverantörer att gradvis öka inblandningen av biodrivmedel i bensin och diesel.

I takt med att inblandningen har ökat har även prisnivån på bensin och diesel gjort det. Det har skapat en ohållbar situation för många av landets små och medelstora företag och riskerar att försämra svenska företags konkurrenskraft. Därför välkomnar Företagarna förslaget om att sänka reduktionsplikten. Det fordrar naturligtvis att regeringen skapar andra förutsättningar för att minska utsläppen och ge företag en rimlig chans att uppnå nationella och europeiska regleringar på klimatområdet.

Företagarnas inställning

Kombinationen av höga nationella skatter på drivmedel, den kostnadsdrivande reduktionsplikten och ett stigande oljepris har medfört en alltmer ohållbar situation för Sveriges företagare. Eftersom höga drivmedelspriser ger upphov till ökade kostnader för transporter, innebär det också ökade kostnader i stora delar av ekonomin, vilket påverkar både konsumenter och konkurrenskraften negativt.

I ett transportberoende land som Sverige är det framför allt exporterande företag som säljer homogena produkter på en världsmarknad som påverkas, då det blir svårt att överföra transportkostnader på produkter utan att tappa marknadsandelar globalt. Konkurrens om råvarorna till biodrivmedel kommer även att öka i takt med att allt fler länder kommer att efterfråga råvarorna. Det betyder att priset kommer att pressas upp ytterligare.

Miljönyttan av reduktionsplikten har också börjat ifrågasättas av forskare.¹ Framställningen av råvarorna till biodrivmedel i vissa länder innebär exempelvis att skog ersätts med åkermarker, vilket innebär såväl förlorade kolsänkor från skogen som en minskad biologisk mångfald. Produktionen kan förorsaka ändrad markanvändning som i stället ökar utsläppen av växthusgaser. Sverige importerar

¹ <https://www.tn.se/naringsliv/28056/miljoforskare-reduktionsplikten-forsamrar-klimatet/>

dessutom 80 procent av våra biodrivmedel, vilket gör det svårt att kontrollera hållbarheten i produkterna.

Konjunkturinstitutet påpekar även i rapporten ”Biodrivmedel och kolförråden” att reduktionsplikten är ett medel som kan leda till att Sverige når det svenska transportsektorsmålet, men på bekostnad av att utsläppen från sämre reglerade sektorer ökar, i och utanför Sveriges gränser.² För ett land som står för mindre än 0,2 procent av världens utsläpp är det uppseendeväckande att det har lagts större vikt att minska våra egna utsläpp än att hjälpa andra, inte minst utvecklingsländer.

Företagarnas inställning är att reduktionsplikten inte nödvändigtvis behöver slopas, men nivåerna behöver sättas ned, både för klimatet och konkurrenskraften. Dessutom anser Företagarna att det finns en inkonsekvens i att biodrivmedel har beskattats i samma utsträckning som fossila drivmedel, trots att reduktionsplikten syftar till att vara en klimatåtgärd.

En marknad där en ökad efterfrågan på en produkt är en följd av politiska beslut kommer i förlängningen att snedvrider och hämma innovationsutvecklingen, som vi har fått erfara, till ett väldigt högt pris. Drivmedelsbranschen har till dags dato kunnat producera biodrivmedel till närmast vilket pris som helst eftersom konsumenterna sedan i praktiken tvingas att köpa produkten. Resultatet ser vi nu, i några av världens högsta drivmedelspriser och en urholkad konkurrenskraft.

Givet att reduktionsplikten sänks behöver regeringen nu skapa andra förutsättningar för att bidra till att minska utsläppen och ge företagen en rimlig chans att uppnå nationella och europeiska regleringar och klimatmål. Exempelvis bör energipolitiken få en mycket större roll än tidigare i klimatomställningen, men även ny teknik som exempelvis koldioxidinfångning som kan göra nytta både nationellt och globalt.

Jennie Albinsson
Näringspolitisk expert
Företagarna

Pernilla Norlin
Samhällspolitisk chef
Företagarna